

Istraživanje zapošljivosti diplomiranih osoba

Provedeno tijekom studenog i prosinca 2021. na generaciji koja je diplomirala 2020. godine
Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, od 2017. godine, provodi istraživanja o zapošljivosti osoba koje su diplomirale na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj. U istraživanju provedenom u 2021. godini, među 85 visokih učilišta, sudjelovala je i Vaša ustanova.

Ovaj se ciklus istraživanja temelji na odgovorima ispitanika koji su završili preddiplomski, diplomski ili integrirani studij¹ na visokim učilištima tijekom 2020. godine (koju je obilježila pandemija). I u takvim okolnostima, visoka su učilišta dostavila AZVO-u ispunjene obrasce s privolama i kontaktima od ukupno 13 591 diplomanda koji je završio studij 2020. godine. Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu doprinio je s 200 suglasnosti, što predstavlja 71 % od generacije diplomiranih prema podacima evidentiranim u DZS-u (281). Od toga je, na temelju poziva dostavljenog na e-adrese, 78 (39 %) diplomanada ispunilo *online* upitnik, čime je obuhvaćeno 28 % generacije koja je diplomirala na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu². S obzirom na to da 48 ispitanika u vrijeme istraživanja više nije studiralo, postignut je broj odgovora koji opravdava razmatranje zapošljivosti na razini visokog učilišta, iako je pouzdanost procjena na takvom poduzorku bitno manja nego u općim analizama istraživanja dostupnim na <https://www.studij.hr/zaposljivost>.

Za razliku od prethodnih godina u kojima su vam dostavljeni osnovni statistički rezultati i deskriptivna analiza po pojedinim pitanjima i temama ankete, ove smo godine za svaku ustanovu zasebno sastavili kratko izvješće usmjereno na devet ključnih pokazatelja iskustava i ishoda na tržištu rada, usustavljeno prema procjeni sudionika nešto više od godinu dana nakon stjecanja diplome. Navedeni se pokazatelji odnose na zastupljenost u rasponu poželjnih i relevantnih ishoda i iskustava među diplomiranim, počevši od pronalaska i stabilnosti posla, preko rada u struci, plaće i zadovoljstva poslom, do studijske mobilnosti i uloge studija u nalaženju posla. Nadalje, ti su pokazatelji na razini visokog učilišta smješteni u kontekst rezultata dobivenih na cjelokupnom uzorku, uz procjenu postojanja statističke značajnosti mogućih razlika. Također, s obzirom na dostatan broj sudionika koji su diplomirali na pojedinim programima i poljima znanosti na Fakultetu, pokazatelji ishoda prikazani su i na toj razini, u okviru ishoda u programima istih polja znanosti na drugim visokim učilištima.

Ovakvim smo postupkom usmjerili pozornost na širi skup relevantnih ishoda u prijelazu studenata Vašeg Fakulteta iz sustava obrazovanja na tržište rada koji nadilaze uobičajeno/rutinsko nalaženje posla. Takav uvid može omogućiti razmatranja o potencijalnom doprinosu studija u pripremi prelazak i u možebitnom unaprjeđenju ishoda za buduće generacije. Usto, ovakvim pregledom, ukazujući na referentne razine ishoda u općem uzorku i usporedivim poljima te uzimajući u obzir ograničenu statističku snagu institucionalnog uzorka, namjeravamo izbjeći „institucionalni partikularizam“, odnosno rizik da se opći obrasci koji karakteriziraju čitavo hrvatsko tržište rada ili njegove pojedine sektore u cijelosti pripisuju pojedinim visokim učilištima. Stoga, za dobivanje širih uvida u opće obrasce preporučamo pregled istraživačkog izvještaja dostupnog na <https://www.studij.hr/zaposljivost>.

¹ U ovom izvještaju nisu korišteni nazivi za vrste studija uvedeni krajem 2022. godine novim Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/22) (sveučilišni prijediplomski studij, sveučilišni diplomski studij, sveučilišni integrirani studij, stručni prijediplomski studij i stručni diplomski studij) jer su sudionici istraživanja upisali i završili studij te ispunili anketu u vrijeme dok je na snazi bila stara nomenklatura pa je ista i zadržana.

² Usporedbe radi, na razini svih visokih učilišta koja su sudjelovala ove godine, u prosjeku su prikupljene suglasnosti od 68,6 % diplomiranih ispitanika, prosječna stopa odaziva iznosila je 36,2 %, a obuhvat generacije anketom 24,9 %.

Nadamo se da će vam dostavljeno izvješće biti informativno i poticajno za daljnje osnaživanje Fakulteta. Cijenit ćemo svaku Vašu povratnu informaciju i/ili prijedloge koje možete poslati na e-adresu: zaposljivost@azvo.hr. U slučaju potrebe za detaljnijim analizama, možemo vam dostaviti podskup mikropodataka za Vaš Fakultet.

Ishodi na razini visokog učilišta

	Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu	Realizirani uzorak
Ishod: Studijska međunarodna mobilnost	14 %	12 %
Ishod: Procjena korisnosti studija	3,6	3,6
Ishod: Uloga studija u zapošljavanju	6 %	10 %
Ishod: Zaposlenost u vrijeme ankete	100 %	83 %
Ishod: Brz dolazak do trajnog zaposlenja	35 %	34 %
Ishod: Posao u struci	98 %	80 %
Ishod: Siguran posao na neodređeno	79 %	50 %
Ishod: Plaća iznad prosječne plaće u RH	15 %	34 %
Ishod: Visoko zadovoljstvo poslom	27 %	32 %
Sumarni rezultat ishoda	4,4	4,0

Broj sudionika s visokog učilišta: 78. Od toga više ne studira: 48.

Napomene: Zelenom su bojom označeni pokazatelji koji su na razini visokog učilišta povoljniji nego na ostalim ustanovama, a crvenom oni manje povoljni, uz statističku značajnost ($p < 0,05$). Uz izuzetak mobilnosti, rezultati se ne odnose na sudionike koji su u vrijeme istraživanja studirali na višoj razini. Pokazatelji koji se odnose na karakteristike posla uključuju isključivo zaposlene sudionike. Pokazatelji zapošljavanja i karakteristika posla ne uključuju poslove koji su započeti prije upisa na studij.

Diplomande s Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu karakteriziraju povoljniji ishodi u trima promatranim dimenzijama – zaposlenost u vrijeme ankete, posao u struci (u vrijeme istraživanja krajem 2021. imalo ga je 98 % diplomanada) te siguran posao na neodređeno (79 %) – u odnosu na diplomirane ispitanike s ostalih visokih učilišta. Međutim, u jednoj dimenziji Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu ima nešto nepovoljniji ishod – samo 15 % diplomanada ima primanja iznad prosječnih u RH. U preostalih šest dimenzija ispitanici koji su diplomirali na Arhitektonskom fakultetu ne razlikuju se u odnosu na opću populaciju diplomiranih, a potonje su međunarodna studijska mobilnost, procjena korisnosti studija, uloga studija u zapošljavanju, zaposlenost u vrijeme ankete, brz dolazak do trajnog zaposlenja i visoko zadovoljstvo poslom.

Ishodi na razini polja znanosti

Polje znanosti završenog studija	Arhitektura i urbanizam	
	Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu	Realizirani uzorak
Broj sudionika	78	114
od toga više ne studira	48	74
Ishod: Studijska međunarodna mobilnost	14 %	19 %
Ishod: Procjena korisnosti studija	3,6	3,6
Ishod: Uloga studija u zapošljavanju	6 %	6 %
Ishod: Zaposlenost u vrijeme ankete	100 %	95 %
Ishod: Brz dolazak do trajnog zaposlenja	35 %	41 %
Ishod: Posao u struci	98 %	99 %
Ishod: Siguran posao na neodređeno	79 %	73 %
Ishod: Plaća iznad prosječne plaće u RH	15 %	14 %
Ishod: Visoko zadovoljstvo poslom	27 %	31 %
Sumarni rezultat ishoda	4,4	4,4

Napomene: Zelenom su bojom označeni pokazatelji koji su na razini visokog učilišta povoljniji nego kod ostalih sudionika istog polja znanosti, a crvenom oni manje povoljni, uz statističku značajnost ($p < 0,05$). Prikazana su samo polja u kojima je barem deset sudionika visokog učilišta diplomiralo i u trenutku ankete više nisu bili studenti.

U kontekstu onih koji su diplomirali u polju arhitekture i urbanizma na drugim studijima, ispitanike koji su diplomirali na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu karakterizira veća zaposlenost u vrijeme ankete i nešto veća učestalost sigurnog posla na neodređeno. Kada je riječ o studijskoj međunarodnoj mobilnosti, diplomandi Arhitektonskog fakulteta postižu nešto slabije rezultate, odnosno nešto su rjeđe tijekom studija sudjelovali u spomenutim programima mobilnosti u usporedbi s diplomandima arhitekture i urbanizma s drugih visokih učilišta.

Ishodi na razini pojedinih programa

Polje znanosti završenog studija	Arhitektura i urbanizam
Studij	Arhitektura i urbanizam
Vrsta i razina studijskog programa (HKO)	7.1.sv
Broj sudionika	44
od toga više ne studira	44
Ishod: Studijska međunarodna mobilnost	23 %
Ishod: Procjena korisnosti studija	3,6
Ishod: Uloga studija u zapošljavanju	7 %
Ishod: Zaposlenost u vrijeme ankete	100 %
Ishod: Brz dolazak do trajnog zaposlenja	34 %
Ishod: Posao u struci	98 %
Ishod: Siguran posao na neodređeno	80 %
Ishod: Plaća iznad prosječne plaće u RH	16 %
Ishod: Visoko zadovoljstvo poslom	27 %
Sumarni rezultat ishoda	4,5

Napomene: Ispunjene ćelije označavaju pokazatelje koji odstupaju od vrijednosti pokazatelja za polje znanosti prikazano u prethodnoj tablici. Zelenom su bojom označeni pokazatelji koji su na razini programa visokog učilišta povoljniji nego kod ostalih sudionika istog polja znanosti, a crvenom oni manje povoljni, uz statističku značajnost ($p < 0,05$). Prikazani su samo programi u kojima je barem deset sudionika visokog učilišta diplomiralo i u trenutku ankete više nisu bili studenti.

Posebno ćemo se osvrnuti na programe s kojih je istraživanju pristupilo barem deset sudionika koji više ne studiraju. Na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu izdvojen je jedan takav program, a to je Arhitektura i urbanizam na diplomskoj razini. Diplomande koji su završili taj program karakterizira jedino veća zaposlenost u vrijeme provedbe ankete u odnosu na diplomande istog polja znanosti na drugim visokim učilištima, dok u ostalim ishodima nema značajnih razlika i odstupanja.

Nastavak suradnje na istraživanju

Zaključno bi vas još jednom željeli podsjetiti da snaga i korisnost uvida iz ovakvih istraživanja na razini visokih učilišta proizlaze iz njihova obuhvata, odnosno prikupljenih suglasnosti i kontakata osoba koje su diplomirale, što je proces koji zahtjeva sustavan angažman i podršku visokog učilišta.

Tako su kontakti prikupljeni 2021. godine potpomogli provedbu Eurograduate istraživanja krajem 2022. godine, a suglasnosti osoba koje su diplomirale prethodne 2022. godine koristit će se u ciklusu istraživanja koje će se provoditi krajem 2023. Dodatni naponi za uključivanje osoba koje su diplomirale i koje će diplomirati ove godine rezultirat će boljim temeljem za istraživanje u 2024. godini.